

Sundby (M. R. Sørensen) og det ærede Medlem for Ringløbing (S. C. Christensen) mente, at man absolut skulde beholde dem, og navnlig var det ærede Medlem for Nørre-Sundby meget stærkt i at argumentere for at beholde dem. Jeg indrømmer, at der kan siges meget for at beholde dem. Det væsentligste Argument, er efter min Mening det, at Læreren har noget at give sine Børn at bestille; men det er virkelig ikke det afgørende. Jeg kan forsikre de Herrer om, at der er mange Lærere, for hvem Jordlodderne ere ligesom ubehagelige og ligefremt til Tab. Det ærede Medlem siger, at saa kan han jo bortforpagte den. Men det er netop det, han ikke kan, der er i al Fald mange Egne af Landet, hvor Skolelodden slet ikke kan bortforpagtes. Læreren kan heller ikke leje Folk til at drive sin Skolelod, saa han er i mange Tilfælde ubelig stillet. Man siger saa: Ja, men Læreren har ikke saa let ved at faa Mælk og Fløde, hvis han ingen Jordlod har. Hvordan bære saa andre Mennesker, der bo paa Landet uden at have Jord, Væger, Dyrlæger o. s. v. sig ad? De have jo ingen Jordlod! (Udfordelse af M. R. Sørensen). Ja, de købe det, siger det ærede Medlem, det kan Læreren ogsaa gøre, og jeg tror ogsaa, at det er den almindelige Mening, at naar vi en Gang naa til en Præstelønningsslov, saa skulle Præsterne ingen Jordlod have. Men hvorfor skulle saa Lærerne ikke kunne blive fri for Jordlodden? Jeg indrømmer, at Forslaget ordner denne Sag paa en meget heldig Maade, men jeg tror virkelig ogsaa, at det er meget heldigt, at Læreren bliver fri for Jord. Nu siger det ærede Medlem fra Nørre-Sundby: Men hvordan kan det saa være, at der er adskillige Lærere, der have privat Jord, det tykker dog ikke paa, at de ere fede af det? Jeg skal sige det ærede Medlem hvorfor; det er, fordi de ikke kunne have Jordlodden alene, for saa have de ikke kunnet faa den dreven, og derfor have de købt saa megen Jord til, at de have kunnet holde Heste til at drive den med. Det er Jordloddens Skyld, i al Fald i mange Tilfælde, at Læreren har anskaffet sig privat Jord. Med Hensyn til Mulktsystemet vil jeg endnu sige, at det bør vi komme bort fra i den Form, hvori vi nu have det. Det er ikke til andet end til at pine, plage og drille Folk med, disse saa Dre, hvormed de blive mulkterede. Naar Sogneaaidsmedlemmerne skulle ud og indtræve Mulkter, ere de saa lede og fede deraf, at de undertiden betale Mulktene af deres egen Lomme. De blive nemlig modtagne med ubehagelige Ord af de Folk, som de komme til, disse kunne nemlig

ikke altid huske, om deres Dreng har forsvømt Skolen eller ikke. Det gaar ogsaa ud over Lærerne, idet Lærerne blive slet ilde paa, fordi de have mulkteret en Mand. Jeg ved saaledes, at en Lærer fik en Dre i Højtidsoffer af en Mand, fordi han var bleven fornærmet over, at hans Dreng var bleven mulkteret. Skulle vi endelig have en Mulkt for uvillige Forældre, og navnlig for uvillige Husbønder, der ville udmytte Børnernes Arbejdskraft, lad os saa give en Mulkt, der kan klodse noget, selv om det skal være op til 50 Kr., men lad os blive fri for det Drilleri, som de nuværende Mulkter ere. At den skolepligtige Alder er bleven udvidet nedadtil, tror jeg er urigtigt; paa Landet vil den allerstørste Del af de smaa Børn ikke kunne søge Skolen. Lad det derimod blive en frivillig Sag, om Forældrene have lyst til at sende deres smaa Børn i Skole; og lad det blive gjort til Pligt for Skolen at modtage dem. En Udvidelse opadtil har jeg for mit personlige Vedkommende ikke noget imod; thi det er den bedste Alder for Børnene at søge Skolen i og samle Kundskaber i. — Med disse Bemærkninger skal jeg slutte. Jeg ønsker Forslaget Lykke paa Vejen, og jeg vil slutte, som jeg begyndte, med at ønske, at der ved gensidig Smødelommenhed maa kunne opnaas et godt Resultat, saa at Lærernes Raar kunne forbedres, Undervisningen i Folkeskolen højnes, og der fra Skolen kan udgaa en opløst og dygtig Slægt, som kan løse den Opgave, vi som Folk maatte have at løse.

S. Jensen (Aalborg Amts 3dje Valgkreds): Det er just ikke noget opbyggeligt Skue, der træder en i Møde, naar man ser ud over denne Sal og ser, at næsten alle Pladser ere tomme. Det Spørgsmaal trænger sig frem ved en saadan Overagt: Hvad er Grunden hertil? Mangle Medlemmerne Interesse for denne Sag, eller ere Foredragene saa lange, at de ikke ere til at høre paa? Af Frygt for, at dette sidste skal være en temmelig stor Årsag til, at denne Sal er saa tom, skal jeg vel vogte mig for at begaa denne Fejl. Jeg skal lige straks gaa til Sagens Kerne og omtale nogle Spørgsmaal, hvoraf en Del ere vidtløftig omtalte, medens et slet ikke er blevet omtalt. Hvad Lønningen, Kaldelsen, Tilsynet og Børnecantallet angaar, kan jeg i al Fald for de tres Vedkommende henbise til, hvad den første (H. Holm) og den tredje (S. C. Christensen) ærede Taler udtalte. Den, der vil kende min Mening om disse Spørgsmaal, kan læse Referaterne af disse Taler. Med Hensyn til Lønningerne kan jeg ogsaa i det væsentlige